AYDEDE

No. 91 — 76
ÇARŞAMBA 26 Ocak 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 316

C. H. P. Siyaseti.

— Muvafık olduklarını nasıl da gösteriyorlar!...

Hem Mahmur, Hem Mahrum Olurlar

Umumî efkâr — belki müfrit particilerden başka— kabine beyannamesini iyi karşıladı. Hattâ denilebilir ki şimdiye kadar dinlediğimiz beyannamelerden hiç biri bu kadar müsait tesir hasıl etmemiştir.

Yeni kabinenin takındığı ciddî tavır, işin sadece sözde kalmayıp fiile de geçeceğini telkin eder hüviyettedir: "Dediklerinin mühim bir kısmını yapacaklar, galiba..." dedirten bir tesir, bir hava var.

Acaba öyle mi olacak? Bildiğimiz şudur ki denilenler yapılırsa ve yapılırken kaçamaklı yol tutulmaz, samimiyet gösterilirse C. H. P. fondaları yükselecek, politika borsasında öbür tahvilât ve esham kıymetleri epice düşecektir.

Hükûmet partisi öz erkânı bunu idrâk etmeli, demokratik rejimde yerlerini ve nüfuzlarını kaybetme korkusuyle gelişmeyi baltalamağa çalışanlara tâvizat vermekten vaz geçerek kabineyi her hususta, hele seçim ve matbuat kanunlarını tadilde de desteklemelidir. C. H. P. nin eline bir fırsat geçti; faydalanmağa baksın. Aksi takdirde kendine gelişi pek acıklı olur.

Bu meclis böyle kalmaz mestler mahmur olur bir gün!
Hem mahmur, hem de mahrum olur!

SUDA NAKIŞLAR

Kökleştirme - Köstekleme

İlk defadır ki, bir İçişleri Bakanı memurlarına yolladığı bir tâmimde "i„ lerin üzerine nokta koymak cesaretini gösterdi ve onlara hükûmet siyasetinin Demokrasiyi kökleştirmeğe gayret olduğunu bildirdi.

Filvaki bu tâmimde, sırf seleflerini az çok mahcup mevkiinde bırakmamak için bazı kalem oyunları yapılmıştır.

Meselâ "demokrasinin bütün icaplarını hiçbir sarsıntıya meydan vermeksizin yerleştirme ve kökleştirme yolunda devam etmek en esaslı ideallerimizden biridir" diyor. Buradaki "devam etmek" sözü, eski bakanlara bir rüşveti kelâmiyeden başka nedir? Hangisi öyle bir yolda gitmişti ki, şimdi aynı yola devam bir mâna ifade etsin?

Elbette ki yeni bakan "eskiler yerleştirme işine metelik vermediler, aksine engel olmağa kalkıştılar. Biz başka yol tuttuk, gözlerinizi açınız: İdeal artık demokrasiyi kökleştirmektir" diyemezdi. bunu demek için bir başka partiden olmak lâzımdı.

Yine bu tâmimin bir yerinde "halkımızın yürekten sevgisini kazanmağa bütün idareci arkadaşlarımın gaye edindiklerine şüphe etmiyorum" buyuruluyor. O cümlede izhar edilen emniyet muhakkak ki, pek sağlam değildir. Bakan, bazı idareci arkadaşlarının halka karşı "dürüst" olmaktan ziyade "dürüşt" hareket ettiklerine vâkıftır. Fakat bunu kâğıt üzerine bir şüphe şeklinde dökemezdi; "şüphe etmiyorum" diyerek şüphesini nazikâne bir tarzda antatmayı tercih mecburiyetinde kalmıştı. Kendi kendine:

——Ârif olan anlar!

Demişti, galiba... İnşallah anlayan çıkar. Asıl hüner, anlamayana anlatacak bir sistem kurmaktır.

Maamafih bakanın tâmimi her halde yine o bazı idarecileri epeyce şaşırtmış, "sakın bu eski terbiyeci bizi gerçekten demokratça harekete sevketmesin?" diye derin derin düşündürmüş, esasta sarsılmış olan neşelerini muhakkak bir miktar daha kaçırmıştır. Belki de:

— Böyle Dahiliye Bakanı mı olur? Nereden çıktı başımıza? Hem sivil, hem de üstelik mektep hocası ve müdürü! Bizi demokrasi terbiyesi cenderesine sokacak, aklınca!

gibi hoşnutsuzluklar bile göstermişler, alaylı alaylı gülümsemek istemişler, fakat tebessümlerinin dudaklarında kaskatı kesildiğini de farketmişlerdir.

Biz demokrasinin kökleştirme yoluna sokulacağı vaidinden memnunuz; zira bugüne kadar öyle icraat görmek nerede, kâğıt üzerinde sözünü dahi işitmemiştik. Selefler kökleştirme şöyle dursun, demokrasiyi körleştirme ve köstekleme için ellerinden geleni yapmaktan geri kalmamışlardı.

AYDEDE

Sinema Dedikoduları

Joan Crawford, örgü örmenin sinirlere çok iyi geldiğine kani, evinde ve stüdyodaki boş zamanlarında çocuklarına esvap diker ve yün örer. Hattâ bazı samimi arkadaşlarına gittiği zaman bile örgüsünü yanında taşırmış, onlara da buluzlar sveterler örer hediye edermiş. Örgü örerken gayet sakin düşünülebilirmiş hattâ mühimce bir şeye karar vereceği vakit, o işi yün örerken düşünür ve o sırada karar verirmiş.

Bu örme merakı, bir kere de azarlanmasına sebep omuş. Kendi çevirdiği bir filmin ilk gösterilişini seyrederken sinemada, karanlıkta da örgüsünü çıkartıp örmeğe başlamış, kollarında çıngıltılı bilezikler olduğundan, bu iş sessiz olamamış. Öndeki oturan adam dayanamıyarak arkasına dönmüş ve:

— Mis, siz galiba sinemaya gelenleri rahatsız etmek için yeni bir şey icad ettiniz demiş.

●

Rita Hayworth, Orson Wellesden nihayet resmen ayrılabilmiş. Hollywood'a döndüğü halde stüdyosunun direktörleri artisti çalıştırmıyorlarmış. Niçin? Zira kontratı olduğu halde çok uzun zamandanberi Ağa-Han'ın oğlu Ali-Han ile beraber Meksika ve Kübada vakit geçirmiş.

●

Clandette Colbert, Hollywood'un en zengin yıldızlarından biri olduğu halde, daha şimdi kendisine bir yüzme havuzu yaptırmış. Halbuki öteki müsrif yıldızlar ceplerinde bir banyo satın alacak paraları olmadan çok evvel, yüzme havuzu yaptırmışlar.

●

Judy Garland 25 inci filmini çeviriyor. İlk filmini 1938 de çevirmiş ve derhal rağbet kazanmış.

Zaten kendisi de "Ben seyircilerin karşısında yetiştim ve büyüdüm,, diyor. Diana Durbin gibi (Diana ilk küçük filmini Judy Garlandla beraber çevirmişti), Judy Garlad da hiçbir zaman stüdyolardan ayrılmadan küçük kız çocukluğundan olgun genç kadınlığa geçmişlerdir.

●

Genç kızların en çirkin oldukları denilen 14 yaşının hiç de öyle olmadığını Elizabeth Taylor ispat etmiştir. Yeni yıldızlar jenerasionu, Jane Powell, Diana Lynn, Susanna Foster veya Beverley Tyler, seyircilerin gençliğin verdiği hakiki tazelikten daha fazla hoşlandıklarını gördükleri rağbetle meydana çıkartmışlardır.

●

Jeanette Macdonald, geçenlerde José İtrubi ile krizantemler açmış bir bahçede çevreceği sahneyi, krizantem kokusu kendisini aksırttığından bırakmağa mecbur olmuş. Artist sahneye girer girmez, aksırmaya başlamış, aksırıkların sonu gelmiyeceği anlaşılınca, sahne değiştirilmiş ve krizantem yerine bahar çiçekleri konmuş.

●

Clrak Gable, bir sürü sessiz filim sahneleri çevirmiştir.

Bu sahneler partöneri Ann Baxter'in, Clark'ı rüyasında gördüğü sahneler olduğundan sessiz çevrilmiştir.

Barbara Stanwyck son zamanlarda Von Heflinle çevirdikleri bir filimde arkadaşıyla alay etmiş.

Avrupa ve Amerikada da âdet olduğu gibi yeni evliler evlerine girerken, erkek karısını kucağına alarak eşikten geçirir.

Von Helfin, Barbara'yı kucağına almak istiyor, kadın son derece ağır, kaldırmak imkânsız, bir iki tecrübeden sonra kaldıramıyacağını anlıyor. Arkasındaki kürkü çıkarınca, Barbaranın mantosunun muhtelif yerlerine elli kilodan fazla ağırlıklar yerleştirilmiş olduğunu görüyor.

●

Yakında beyaz perdede bir robot kadın görecekmişiz.

Robot kadın rolünü yapan Patricia Roc'a ikiz kardeş kadar benziyen genç ve güzel artist Pamela Jean Devistir.

Pamela robot esvabının yapılması için, bir alçıcılar atelyesinde on beş gün geçirmiş.

Vazgeçmeli

Eski nâzırlardan biri uzun müddet bekâr kalmış. Fakat bir gün evlenmek istemiş, müstakbel zevcesi de şartlar koşmuş:

— Pipo içmeği bırakmalısınız.

— Peki.

— At yarışlarına da gitmiyeceksiniz.

— Peki.

— Akşamcılıktan vaz geçmeli.

— Pek âlâ.. hattâ bir şeyden daha vaz geçmeliyim.

— Hangi şeyden!

— Sizinle evlenmekten!

Straffords Crippsin terazisi

İngiliz aslanının karnı karnına yapıştı ve John Bull kemerini sıkmağa mecbur oldu. Lâkin Büyük Britanya, Marshall yardımından müstağni hale gelmek üzeredir!

"L'İllustré" den

BAZI SÖZLER

★ Bir hükûmetin vazifesi insanlara saadet dağıtmak değil, kredi saadetlerini kendilerinin teminine imkân vermektir.

★ Hepimiz cahiliz. Yalnız, hepimiz aynı şeylerin cahili değiliz.

★ Erkeği ahmak eden her kadına mukabil bir ahmağı da adam eden bir kadın vardır.

★ İstatistikçi öyle bir insandır ki şüpheli şeylerden doğru bir hesap çıkararak yanlış bir neticeye varır.

★ Bir yabancı bugün bir meçhuldür; yarın dostumuz, belki öbür gün düşmanımız olur.

★ Hoş sohbet bir adam mezemsi şeylerden lezetli bir yemek yapmasını bilen adamdır.

★ Yeni bir oyuncağı eline alınca çocuk şöyle düşünür: "acaba nasıl kırılır?,,

YAŞIYOR!

Bir çiftlik sahibi kâhyasını mühimce bir parayı bankaya yatırmak üzere şehre göndermişti.

Kâhya bir müddet sonra döndü, çiftlik sahibine:

— Yolda, dedi önüme hırsızlar çıktı: "Ya paranı, ya canını, dediler?

— Peki, sen ne yaptın?

— Görüyorsunuz ya hayattayım!

Beklenmeyen avdet

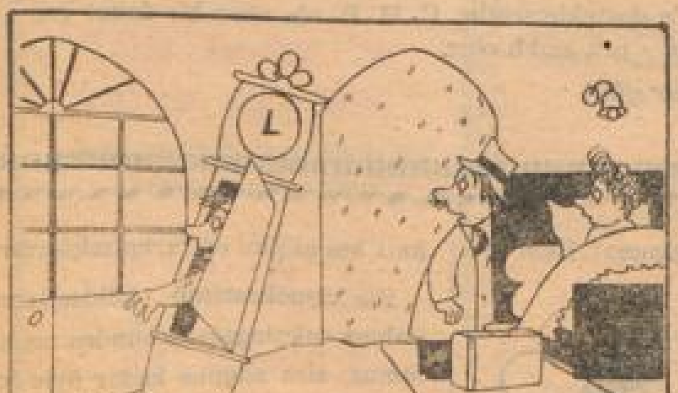

Kadın — Sen o saate bakma, kocacığım.. Bilmiyor musun? Her zaman ileri gider!

"Ecnebi karikatürü"

"Oscar Wilde,, den Nükteler

★ Vazife denilen şey başkalarından beklediğimizdir.

★ Her şeye mukavemet edebilirim, nefsi emmare müstesna!

★ Kadınlar bizi kusurlarımızdan dolayı severler. Eğer bu kusurlarımız kâfi derecede ise her şeyimizi affederler, hattâ zekâmızı bile!

★ Affedersiniz, sizi tanıyamadım... O kadar değiştim ki!

★ İhtiyarlık faciası yaşlanmak değildir; genç kalmaktır.

★ Kendi kendini kabahatlı bulmanın bir zevki vardır. Kendimizi takbih ettiğimiz zaman artık kimsenin bizi kabahatlı saymağa hakkı olmadığı hissine kapılırız. Bu bir nevi papazsız günah çıkarmaktır.

★ Bugün yapabileceğiniz bir işi sakın öbür güne bırakmayınız.

★ "Bu iyi!,, "bu fena!,, demeyiniz. "bunu sevdim!,, "bunu sevmedim!,, deyiniz.

★ Cenabı hak misyonerleri aç kalmış yamyamları nafakalandırmak için o vahşi ülkelere yollar.

★ İzdivacın esasını iki tarafın anlaşamaması teşkil eder.

★ Hayatta iki facia vardır. Birisi arzu ettiğine nail olamamaktır; öbürü ise nail olmaktır. Bu sonuncusu daha müthiştir ve hakiki facia odur.

John Bull kemerini
Marshall yardımın-

"L'Illustré" den

YAŞIYOR!

Bir çiftlik sahibi kâhyasını mühim- ce bir parayı ban- kaya yatırmak ü- zere şehre gönder- mişti.

Kâhya bir müddet sonra döndü, çift- lik sahibine:

— Yolda, dedi ö- nüme hırsızlar çık- tı: "Ya paran... canını, dediler?

— Peki, sen r... yaptın?

— Görüyorsunuz- ya hayattayım!

tirilmiş olduğunu

: perdede bir robot şiz.

olünü yapan Pat- kardeş kadar ben- izel artist Pamela

esvabının yapılma- lar atelyesinde on ş.

er

kâfi dercede ise

bih ettiğmiz za- z. Bu bir nevi pa-

, deyiniz. k için o vahşi ül-

bürü ise nail ol-

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

— TEFRİKA No. 4 —

Suriyeli bir kat daha minnettar. Yukarıdan bir bağırtı koptu :

— Emceeed, denize yuvarlanacaksın, geriye çekil!...

Büyük babası kendine gelmişti:

— Sahi bizim hafidi daha görmedin, çağırayım şu bacaksızı!

Pençereden dışarıya seslendi:

— Emced!... Eeemceed!.. bak burada kim var, gel gör köftehor!.

Cılız oğlan paldır küldür odaya dalıp da Fransız hocasına (boncor) yapması tekifini işitir işitmez dört nalla haydi bahçeye.. Dedesi soluk soluğa kahve ocağına inip uşakları bahçeye salmış, hayli kovalamacadan sonra çocuk yakalanmıştı. Afacan, yerlere yatarak, tarhların lavantinlerine sım sıkı yapışıp yaygarayı tutturmuştu:

— O yediyi çeyrek geçe suratlı andalovizonun yanına gitmem!... Öyle enayi dümbeleğinden ders okumam!... ne bilirmiş o bal kabağı!

Biçare dedesi, yetişmişti:

— Yavrum hangi oyuncağı istersen söyle, şimdi Bonbarşeye Muharremi yollayıp aldırtayım!

— Bonbarşe de yere batsın, oyuncakları da... ben midilli isterim!

— Peki, baş üstüne; dilediğin midilli olsun. Almazsam namerdim!

Tekrar tekrar yeminleri duyunca Emced bey yumuşamış, yukarı çıkıp hocasile tokalaşmıştı.

Antuan efendi yalıya adımını attığı gün herkese kendini sevdirmişti. Molla bey başta olmak üzere damat Raik beye, emektar Muharrem ağaya, uşaklara, aşçı başıya, hattâ ermeni Ayvaza.,

Bu derece frenkçeye âşina, frenk halli ve tavırlı kişiye (müsü) denmezse kime denir? Binaenaleyh evin içinde müsü aşağı, müsü yukarı gırla..

* * *

İdris molla mizaçca ehli keyifti: Akşamcılığı vardı. Daireden gelir gelmez haremde soyunur, geceliğini ve Şam hırkasını giyer, selâmlığa iner, çilingir sofrasının önüne geçerdi. Denizi deryayı, Kanlıcayı, körfezi, Anadolu hisarını seyrede ede üç beş kadeh parlattıktan sonra Muharremi karşısına çağırıp sohbete girişirdi. Fazla kaçırdımı, bahtsızlığından, çektiği çileden açar, dert yanmağa başlardı:

— Biricik ciğerparem Emced oğlan olmasaydı bir saniye durmazdım bu cenabet yalıda. Sıkıntıdan patlasam çatlasam, kan kussam karımın umurunda değil. İşi gücü sandıkla sepetle, bohçalarile meşguliyet. Karı yüzüne, işve cilvesine susadım; leyleğin ömrü gibi benimki de laklakla geçiyor. Bıçak kemiğe dayandı, tahammülüm tükendi. Dayanılır mı buna be iki gözüm Arapkirli?

Antuan efendi yalıya kapılandıktan sonra oraya postu sermiş, Molla bey de kafadarını bulmuş, oyalanmağa, avunmağa başlamıştı. İstanbula beraber iniyor, beraber dönüyorlardı. Vakti kerahet geldi mi, karşı karşıya, biri rakı, öbürü şarap çakıştırıyor; sakallı,

— Müsüceğüm, tatlı tarafından aç bakalım! deyince, beriki Beyoğlunun hasna müstesna madamlarından, matmazellerinden, yüksek kırat kokotlarından, Konkordiya'nın Kristal'ın, Osmanbey gazinosunun şantözlerinden, dansözlerinden tutturuyor, bunların heykel gibi vücutlarını; kar gibi göğüslerini, kollarını, bacaklarını; incecik bellerini anlatırken, Tırnavalı zâde,

— El'aman! sayhasını basıyordu.

Arada teklif tekellüf kalmadığından, ardından şu teklifte:

— Ulan sinyor cebinden çıkar şu resimleri, Âdem babamızla, Havva anamızın tasvirlerini!..

Sinyor resimleri uzatınca göbekli, XV Louis konsolün üstünde duran, sommaki ayaklı çifte lâmbadan birini sehpaya koyuyor; dikkatli dikkatli kartlara bakıyor; göğsüne hınk hınk yumrukları vuruyordu:

— Senin ben kulun da bir odalığa, sofalığa eremiyecek miyim ya Erhamerrahimin!..

Dışarıya bağırdığı da olurdu:

— Muharrem, yukarıdan isteyi ver pertevsizi. Evkaf Nezareti Celilesinin müstelzim tetkik evrakları var; bazılarının yazıları eciç bücüc. Lâyikiyle okuyamıyorum kargacık burgacıkları!..

Baldız hanfendinin çıka gelişi!

Yalının alt katında bir çığlık koptu. Ölüm mölüm, yangın mangın, kaza mazadan değil; sevinç yaygarası:

— Vay sen misin güzelim!.. Ah ne kadar göreceğimiz gelmişti!..

— Böyle ap ansızın nerden çıktın şekerim?..

— Buyur, teşrif et sultancığım!

Siyahi Menekşe bacı da araya karışmada:

— Gelen kim şojuklar; yoksa Adile sultanısı mı?

Eğri bacak yangaboz ahretlikler de güm güm topuk vurarak koşuşmada. Yukarıdan gürültüyü duyan hanfendinin çıngır çıngır feryadı duyuldu:

— Karılar, kızlar ne var, ne oluyor; Münkir Nekir mi yer yüzüne çıktı, söylesenize. Yüreğimin çarpıntısından şimdi tıkanacağım!

İşi anlayınca acele acele aşağı indi. İlk sözü de şu oldu:

— Aşk olsun!.. İnsan tel çeker ayol...

Ardından boynuna atıldı:

— Gözümde tütüyordun kâfir. Bu günlerde kaç kere rüyama girdin. Rabbim hayırlar versin, bu kızdan bir haber alacağız diyordum!

Kerimesi Şadiye de koşmuş, geleni kucaklamıştı. Emced, (Ramazan geldi, hoş geldi; baklava tepsisi boş geldi) makamile bermutad tepinmede:

— Huriye teyzem hoş geldi, iki eli de boş geldi!

Çıka gelişi ortalığı curcunaya çeviren (nevzuhur) Nuriye hanfendinin 9 yaş küçük hemşiresi Huriye hanımdı. 10 yıldır hiç görünmemişti, Taşradaydı. Kocası vilâyetlerde defterdarlıkla gezerdi. On yıl evvel, Rumelinden Anadoluya, Anadoludan Rumeliye memuriyet alışlarında, İstanbuldan geçerlerken taze bir müddet ablasının yanında kalırdı.

Ablası diyoruz ama, babaları bir, anaları ayrı; o, odalıktan doğma. Mamafih yine öz Kardaşı sayılır a. Sima, vücud cihetile aralarında dağlar var.

Huriye hanım ismile müsemmalardan, boylu, poslu, endamlı, sarışın penbe beyaz, tombalak, annesi çerkes olduğundan padişah gözdesi. Ekseri saraylılar gibi mavi gözleri, samur kirpikleri çekik çekik, omuzlarile kalçaları geniş, beli incecik, huri gibi bir kadındı.

Huyu hulku da büsbütün başka. Ablası ne kadar ağır tabiatlı, tınmaz melâike, neş'esizse kardaşı inadına yumuşak, lâübâli, şen hatta hoppa..

Ablası on beşinde köşeye oturduğu halde o, çok güzel olmasına rağmen yirmisine kadar gelin olamamıştı. Lâf aramızda, hakkında epice dedikodular da sarfedilmişti. Yok İpekçi Kâniyi severmiş; yok İtriyatçı Ahmet Farukile fazla emiş kamışmış; yok manifaturacı Nişanın oğluyla can ciğermiş. Kâğıthanede, Göksuda, Kalenderde şehzadelerle, sultan zâdelerle, Hünkâr damadlarile fingirdeşirmiş.

Dedik a, hoppalardan. Rivayetlerin çoğu belki ağız tanburası, fakat bir şeyin şuyuu, vukuundan beterdir meselini de unutmayalım.

Taze, kızlığında bütün yazı eniştesinin yalısında geçrir, Molla bey Çelebi mizac ve deryadil olduğu için baldızı hakkında söylenenlere pek aldırış etmezdi.

Karısı, kardeşini kocasından kıskanmağa başlamıştı. Nihayet Huriyeyi geçkince, Edirnede defterdar bir zat isteyince ablası hemen gayrete gelerek,

— Mabeynci (x) beyin kâtibi imiş. Yakında Maliye nazırlığı, vezirliği de haritada yazılı; Edirne dersen burnumuzun dibinde! diye talibi telleyip pullamış; çanak yalayıcı kadınlar da,

— (Var erkeğin kartına, çık göğsünün tahtına; var erkeğin gencine, her gönlün incine) martavalını tekrarlayıp durmuşlar; kızcağız da kısmetini kabule razı olmuştu.

Defterdar beyi de bir tarif edelim:

Nikâhı kıyıldığı gün Mecidiye kâğıdındaki doğum tarihini kazıyıp yaşını güçülttüğü halde 52 lik. Sultan Mecit devrinde maliyenin tahsilât komisyonunda muavinmiş. Artık kıyas edin ne zamandan kalma idiğünü.

(Devamı var)

Baldız hanım Molla beyin evine geliyor...
(Roman resimlerinden)

KIRPININ dedikleri

Geçti Bor'un Pazarı

Yeni Kabineye eskisi pek pürüzlü, pek yorucu işler bıraktı. O işlerden başka büyük davalar bıraktığı da muhakkaktır. Meselâ mali buhranı hafifletmek, demokrasiyi taarruzdan masun hale getirmek gibi.... Fakat bir kabinenin yalnız büyük davalarla uğraşması da halk sevgi ve saygısını kazanmasına, halk aarsında şöhret yapıp "popüler,, olmasına yetmez.

Dirayetli hükûmetler bir yandan büyük meseleleri halle çalışırlar, öte yandan ikinci derecede görünen bazı muallâkta kalmış işleri halk isteğine uyarak çıkarmak yolunu tutarlar.

Günaltay kabinesi eğer kendisine o muhabbet ve hürmeti temin etmek isterse umumi efkârın kendisinden beklediği ve beklemekte olduğu işleri seçmekte zorluk çekmez.

Misal olarak zikredelim: Atıf İnan ve 32 vatandaşın idamı işi sürüncemede kaldığından bunlar karşısında halk efkârı memnun olmuş vaziyette değildir. Hükûmet her iki işe de kısa zamanda ve tabiidir ki kanuni yollarda nihayet verir, o pürüzleri ayıklarsa birer sızıltı, dedikodu, hoşnutsuzluk sebebini izale ettikten başka lehine bir cereyan da hazırlamış olmaz mı?

Yine bu neviden bir mal beyannamesi işi vardır ki bir türlü müsbet netice veremdiğinden ve umuma şamil mahiyet alamadığından kıymetini kaybetmiş, âdeta bir eğlence mevzuu haline gelmiştir. O kanunun da ciddiyetle, tarafsızlıkla tatbiki kabinenin nüfuzunu arttırmağa yarayacaktır.

Hasan Saka zaten öteye beriye lüzumsuzca heyetler göndermek, eslâfı usulünce yâranına seyahatler ve yol ödeneklerinden villâlar sağlamak suiistimâline bir had çizebilmişti. Yeni kabine bu hususta daha titiz davrandığı takdirde belki bir küçük zümreyi hoşnut etmez, lâkin geniş insan tabakalarının muhabetini kazanır.

Hele milletlerarası heyetleri — biraz buradan, biraz oradaki hariciye erkânından teşkil ederek — kemmiyet bakımından azaltır, masraf itibarile de hazine menfaatini kayırırsa bir söylenti deliğini daha kapatmış, muarızlarının ağzını tıkamış olur. Zaten ağız tıkamanın en iyi, hattâ vaziyete göre tek yolu da budur.

Ceza ve matbuat kanunlarına ek madde ilâvesi yahut basın idaresinden bir direktif yollanması şüphesiz daha kolaydı ama Geçti Bor'un pazarı, sür eşeğini Niğdeye!

KİRPİ

REKLÂM

Malûm a, İskoçyalılar, en azından Halil Lütfi Dördüncü dostumuz kadar İngilizler tarafından tutumlu tanınmışlardır. Bu tutumluluğa bir misal de şu fıkradır:

Büyük bir elbise mağazası, vitrininde teşhir ettiği malların üzerine şu yaftayı yapıştırır:

"Bunları, İskoçyalılar dahi satın alıyorlar.,,

UÇUP DURSUN...

Hüseyin Cahit'in diplomatik işlere kendini vermesi, bugün Cenevre, yarın Kudüs, öbürgün belki de Şimal kutbuna veya Cenup Afrikasına uçması, matbuat münakaşalarına uzak kalması her şeyden önce C. H. P. için faydalı olacağına benziyor.

Üstad, yaşlı başlı, kerli ferli olduğundan, ayrıca âlim ve dolgun fikirli adam tesiri yaptığından, uzun bir politika hayatının tecrübe ve izlerini taşıdığından şüphesiz ki diplomat toplantılarında sönük kalacak tiplerden değildir. Bizce asıl yerini şimdi bulmuştur. Mükemmel bir murahhas... hattâ büyük elçi!.

Güle güle gitsin; güle güle gelsin. Hem durmadan gitsin gelsin, boyuna mekik dokusun. Umumi efkârın az çok yatıştığı, yatışmağa yüz tuttuğu bir sırada sert kalem münakaşaları açmasından dünyanın dört bucağına kanad açması daha muvafıktır.

İsviçreye Mektup

İstanbulda bu hafta neler oldu? Evvelâ Bedri Rahmi ile karısının çok güzel olan sergileri açıldı. Ama hakikaten izam ediyorum, bu sergi insanın içine ferahlık veren, insanı zaman zaman heyecana düşüren harikulâde bir sergi. Bilirim, burada olsaydın mutlaka giderdin. Erenin balıkları ile Bedrinin saz çalan köylüsüne hayran oldum. Fakat her halde Vedat Nedim benimle ayni fikirde değildir, zaten sergiyi bir nefeste dolaşıp gitmesinden anladım. A biliyor musun sergiye kim geldi? Meşhur doktorlarımızdan Kâzım İsmail! Hepimizin gözü onun gözünde idi, fakat nafile; her resim önünde dakikalarca durduğu halde elini cebine sokup kartvizitini çıkarmadı. Onun yerine Kadıköylü güzel Asyanın bir resim aldığını gördüm.

Muallâ Çivicioğlu da bir resim aldı. Biliyor musun? Muallâ Taksimdeki evini bir "biju,, gibi süslemiş, elbetteki duvarlarını modern ressamların resimleri ile süsleyecek.

Sergide Talât "teyze,, de vardı, tabii her zamanki gibi şık cıvıl cıvıl.

Şekip Tunç da serginin açılış günü oradaydı. Kâmuran Cemal'i, çok şık tüllü ve tüylü bir şapka ile Bedri'nin çiçeklerinin önünde gördüm. Eren serginin bu açılış gününde, elinde siyah eldivenleri, saçını yukarı toplamış ve kadife siyah elbisesi ile pek zarif ve pek güzeldi.

Daha başka neler oldu? Ferdi Tayfur'un Melek sinemasında bir caz resmi geçidi oldu. Aman görme, İstanbul'un bütün gençliği orada. Hem de heyecanlı, neş'eli, pırıl, pırıl bir gençlik. Sonra Şehir tiyatrosu dram kısmında Muhiddin Sadağın, sadık çocukları, eskimek bilmeyen ebedî beyaz tuvaletleri içinde koro konseri verdiler. Sonra Mithatla Orhan Borar iki konser verdi. Fakat biri Filârmoni derneği ve çok hususi bir mahiyette, ötekisi de Kadıköyünde, yani deniz aşırı bir yerde. Ben her ikisine de gidemedim. Fakat yukarıda bahsettiğim koro konseri pek güzel oldu, ne yazık ki bu salona "nadir,, gelenler çok üşüldüler. Sonra daha bir şey oldu, belki bu en mühimi amma onu ne yazık ki yazamıyacağım, nasıl olsa duymuşsundur.

Gözlerinden öperim.

Fitne Fücur

— Bak ne güzel eser... "Kanunsuz Şehir,,... Haydi içeri girip seyredelim.

— İçeri girmeğe hacet yok, buradan daha iyi seyredebiliriz!....

— Bir saattir bakıyorum, bir şey anlayamıyorum
— Elbette anlayamazsınız... er. Tablonun ismi

Blokun...

OLABİR YA...

Cenabı Hak cümleyi gülmekten ayırmasın, etrafımızda o kadar çok gülünecek şeyler var ki, imkânını bulsak gece gündüz kasıklarımızı sıkıp kahkahalarla gülmeğe katılmamız lâzım. Fakat ne yazık ki, bizde gülecek takat yok. Arasıra dudaklarımızı büken tebessümler de ağlayamadığımızdan gülmemizin alâmetidir.

Mahmuz hikâyesini gazetelerde siz de okudunuz, güldünüz ... Haydi şuracıkta tekrarlayalım biraz daha gülelim bari.

Günün birinde Bakanlıktan vilâyete tezkere geliyor:

"Mahmuz tahsisa... ...etiniz emrine otuz... ...ilmiştir."

Vali bey bu kâ... ...ayrette dudak bü... ...yor: "Şimdi böyl... ...m?". Malûm ya, m... ...ların, süvari aske... ...topuklarına taktık... ...midir.

Vali beyin hayr... tabiî! En âcil, en m... ...lar karşısında par... ...lirken, kalkıp da ç... için otuz iki bin li... ...manın mânası, mi...

Fakat ne yapsın... fa. Vilâyet teşkil... muzu kim kulla... mahmuz takacak ... demirler ancak vi... alayının işine yar...

Bay vali derha... mutanını çağırıyo... tıyor:

"— Alayınız iç... lira mahmuz tah... yurunuz paraları!

Bu sefer komu...

"— Aman vali ... liralık mahmuzu ... jandarmalarımı ... kadar mahmuza ... tüketemem. Mah... tahsisatı başka ... harcayamıyacağın... bir paranın bana...

"— Peki ne ya...

"— Orasını bi... da kabul etmem.

"— Hele biraz ...

Vali bey gece ... yor, taşınıyor; b... nuyor, doluya k...

... devlet resim ve ...

... devlet resim ve heykel sergisinde:

— Bir saattir bakıyorum ... şey anlayamıyorum!...
— Elbette anlayamazsın ... [illegible]er. Tablonun ismi "Aşkım"... Bugüne kadar aşkı kim anlayabilmiş ki!

Blokun...

OLABİLİR YA!

...lak cümleyi gül... etrafımızda o kadar ... ecek şeyler var ki, imk... gece gündüz kasıkları... lâzım. Fakat ne ... gülecek takat yok. ... larımızı büken ... ağlayamadığımız... alâmetidir. ... hikâyesini gazetele... dunuz, güldünüz ... ncıkta tekrarlayalım ... gülelim bari. ...irinde Bakanlıktan ... ezkere geliyor:

"Mahmuz tahsisatı olarak vilâyetiniz emrine otuz iki bin lira verilmiştir."

Vali bey bu kâğıdı okuyunca hayretle dudak büküp mırıldanıyor: "Şimdi böyle şeyin sırası mı?". Malûm ya, mahmuz, subayların, süvari askerlerinin çizme topuklarına taktıkları demirin ismidir.

Vali beyin hayreti haksız değil tabiî! En âcil, en mübrem ihtiyaçlar karşısında para sıkıntısı çekilirken, kalkıp da çizme mahmuzu için otuz iki bin lira tahsisat ayırmanın mânası, münasebeti varmı?

Fakat ne yapsın, gelmiş bir defa. Vilâyet teşkilâtı içinde mahmuzu kim kullanır? Memurlar mahmuz takacak değiller ya. Bu demirler ancak vilâyet jandarma alayının işine yarar.

Bay vali derhal jandarma komutanını çağırıyor, vaziyeti anlatıyor:

"— Alayınız için otuz iki bin lira mahmuz tahsisatı geldi. Buyurunuz paraları!".

Bu sefer komutan şaşırıyor:

"— Aman vali bey, otuz iki bin liralık mahmuzu ne yapayım ben? Jandarmalarımı tepeden tırnağa kadar mahmuza garketsem yine tüketemem. Mahmuz için gelen tahsisatı başka ihtiyaçlara da harcayamıyacağıma göre böyle bir paranın bana lüzumu yok."

"— Peki ne yapalım ya?"

"— Orasını bilmem, bu parayı da kabul etmem.

"— Hele biraz düşünelim bu işi' '

Vali bey gece gündüz düşünüyor, taşınıyor; boşa koyuyor dolmuyor, doluya koyuyor almıyor ve nihayet Bakanlığa bir tezkere yazıyor:

"Yapılan inceleme sonunda İlimiz jandarma teşkilâtının otuz iki bin liralık çizme mahmuzuna ihtiyacı olmadığı anlaşılmıştır. Gönderilen tahsisatın iadesine emir ve müsaadeleri arzolunur."

Vali bey tahsisatın iadesi için emir beklerken Bakanlıktan şöyle bir cevap geliyor:

"Gönderilen otuz iki bin lira jandarmanın çizme mahmuzu için değil, ötedenberi falan ilçeyi tahrip eden ırmak üzerinde yapılacak mania mahmuzlarına ait tahsisattır. Bu para ile derhal mahmuzların inşasına başlanması ve Bakanlığa bilgi verilmesi..."

Uzun düşünme ve muhaberelerden sonra vali bey işin farkına varıyor, falan kazayı su tahribatından kurtarmak için ırmak üzerinde mania mahmuzları yapılması lüzumunu hatırlıyor!

Şu hikâyeyi dışarıda bir ağız dedikodusu halinde dinleseydik "uydurmanın da bir haddi vardır., bu mübalâğaya kimse inanmaz" deyip geçerdik. Fakat bu bir dedikodu değil, Büyük Millet Meclisinde bir millet vekili ile eski Bayındırlık Bakanı arasında geçen münakaşadan öğrendiğimiz bir hakikat.

Buna da şükür. Cenabı Hak, evliyayı ururumuzu başımızdan eksik etmesin, âmin! Ya Bakanlığa şöyle bir tezkere yazılsaydı:

"Gönderilen otuz iki bin liralık tahsisat tamamiyle mahalline harcanmış, İlimiz jandarma teşkilâtı mensuplarına, rütbe sırasına göre plâtin, altın ve gümüş mahmuzlar yaptırılarak çizmelerinin ve postallarının topuklarına törenle takılmıştır. İlimiz jandarma alayının, Cumhuriyet hükûmetine candan bağlılık, saygı ve şükranları arzolunur."

Olabilir ya!

Cemal Refik

Böylesi Daha İyi

Müşterilerle ulu orta şakalaşmayı seven, gayet kırmızı ve çirkin saçlı bir kahve garsonu, bir gün kahveye gelen çıplak kafalı müşteriye:

— Galiba der, saçlar dağıtılırken siz orada bulunamadınız?

Hazır cevap adam da şu mukabelede bulunur:

— Bulundum ama, bir az geç gitmişim, saçların iyileri kapılmış ortada yalnız senin başındakilerden kalmış, ben de almadan çıktım!

Rüzgârın Önüne Düşmeli

Lüks, kazanç ve yol vergisi tasarılarını hükûmet geri çekti; hepimiz ferahladık. Ferahladık ama lüks vergisine tabi tutulacak diye önceden fiatları tüccar ve esnaf tarafından yükseltilen yani ihtikâra uğrayan bazı maddeler artık bir daha normal bedeline inmezler. Hiçten yere pahalılık yaratmış olduk. Onun içindir ki, bir hükûmet, elinde fiat kontrolünü sıkıca sağlıyacak teşkilât ve kudret yoksa böyle tatbik kabiliyeti olmıyan, yahut iyi hesaplara dayanmıyan kanun tasarıları öne sürerek piyasa ve umumî efkâr üzerinde izalesi güç, fena tesirler yapmaktan çekinmelidir.

Sabık kabine pek aceleci idi. Şeker zammı ile zammın sonradan kanunlaştırılması aceleciliğinin ve üstün körü iş görmesinin en bariz bir misalidir. Yeni bir yol vergisi kanunile Meclise gelecek olan Günaltay kabinesinden tasarladığı kanunları kılı kırk yarıp efradını cami ve ağyarını mâni bir hale sokmadan ortaya çıkarmamasını, bütün icraatında hesaplı hareket etmesini bekleriz.

Kanun yapmakta ve zam yapmakta pek tizreftar olan Hasan Saka kabinesinin ayağına dolanıp yuvarlanması, o, halk isteklerini hesaba katmayan acelecilik neticesidir. Acele işe şeytan karışır, derler. Şeytan, acelenin bizzat kendisidir. Acele edeceğimize gidişimizi müsait cereyanlara uydurmak, rüzgârı arkaya almak, rüzgârın önüne düşmek lâzımdır. Bu rüzgâr, millî arzu ve millî temayüldür. Dikine gidilemez.

Verem — Lâf, bu memlekette asıl ben iktidardayım!

Lüzumsuz hediye

— Bak, kocacığım. Sana gayet şık bir kravat aldım!

"Ecnebi karikatürü"

FİKİRLER - SÖZLER

★ Binaenaleyh iyi bir şeyden haz duymak ve bunun zıddından tâciz olmak iyi yetişmiş bir delilidir.
CİCERO

★ Kendi meziyetiyle kendisini daha yüksek bir vaziyete çıkaran bir kimse fikrimce pek asildir.
CİCERO

★ Asil bir işin tam bir idrakinde kâfi derecede bir mükâfat vardır.
CİCERO

★ Herkes hata yapabilir, fakat bir abdaldan başka kimse bunda devam etmez.
CİCERO

★ İyi ahlâk hayatın dörtte üçüdür.
EMERSON

★ Doğru bir kitabın her sözü her cümlesi içinde ben pek azimkâr insanların gözlerine tesadüf ederim.
EMERSON

★ Dıvarınıza kederli bir resim asmayın konuşmalarınızda zulmet ve elem saçmayın.
EMERSON

★ Bir orman bir palamut içindedir.
EMERSON

★ Beni ben yapan iş olmuştur, hayatımda tenbellik ekmeğinden bir parça bile yemedim.
DANİEL WEBSTER

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 40 —

Hamiyet hanımın yanında bir gece ve o gün saat iki buçuğa kadar geçirdiği zaman Firdese pek uzun gelmişti. Aylarca uzak kalmış gibi evine hasret çekiyordu.

Kapıdan girince keskin bir küf kokusu genzini tırmaladı. Evi, bir köhne konak yavrusunun taş duvarlı zemin katında küçük bir avlu ve iki odadan ibaret. Kapısı da ayrı. Rutubetli bir yer. Fakat Firdes o ana kadar küf kokusunun farkına varamamıştı. Burnunu oğuşturarak mırıldandı:

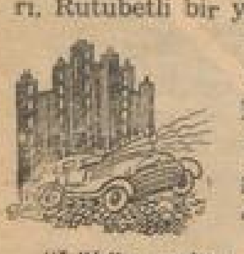

"Lüküs yerlere ne çabuk alışmışım!„ Kulaklarında hâlâ Hamiyet hanımın, Şevki beyin, gazinodaki neşeli grupların sesleri uğulduyor, gözlerinin önünde pavyonun acaip manzarası silik bir hayal gibi beliriyordu.

Yorgundu, içinde bir üzüntü vardı.Evin derin sükûneti ruhunu büsbütün sıkmağa başladı. Geceleyin yalnız odada umacı korkusundan titreyen bir çocuk ürkekliğile etrafına bakınarak yürüdü. Sanki burasını ilk defa görüyor, yadırgıyordu.

Yabancı bir yere girer gibi yatak odasının kapısını açtı. Boşluğun, sessizliğin verdiği haşyetle ürpererek içeriye girdi, karyolaya baktı. Son zamanlarda bu yatak gündüzleri boş kalmıyordu. Sabri geceleri işe gidiyor, sabaha karşı eve dönüp akşama kadar yatıyordu.

Köşedeki masanın üstünde duran iki ayaklı, yuvarlak saate göz attı. Dün akşam kurulmadığı için o da durmuştu. Lisanı hal ile: "Nerede idin? Niçin beni yapa yalnız bıraktın?„ der gibi küskün küskün yüzüne bakan saatin karşısında bir müddet hareketsiz kaldı. Sessiz saat onun hâfızasında eski hatıraları canlandırdı. Bir zamanlar sabah erkenden bu saatin çıngırak seslerile uyanırlar, telâşla yataktan kalkıp Sabri ile beraber tütün imalâthansine giderlerdi. O hayatın hasretile içini çekti, sendeleyerek karyolanın demirine yaslandı. Onlar eski şeyler değildi, yakın bir mazinin hatıralarıydı.

Fakat şimdi Firdesin hâfızasında, çocukken dinlediği bir masaldan kalmış hâtıra kırıntıları gibi canlanıyordu.

Kısa zamanda, yaşayışları ne kadar değişmişti! Bir müddet karı, koca beraber çalıştıktan sonra kendisi işten ayrılmış, ev hanımı olmuştu. Çok geçmeden kocası başka bir fabrikada da iş bulmuş, gündüzleri tütün imalâthanesinde, akşamdan sonra gece yarısına kadar da öbür fabrikada çalışmağa başlamıştı.

Daha sonra Sabri, eski mahalle komşusu İsmail ile el birliği ederek karaborsa dedikleri ve nasıl bir iş olduğunu Firdesin henüz anlayamadığı gece işine başlamış, bir kaç defa bolca para getirmişti.

Genç kadın bu umulmadık kazanç bolluğunun temin edeceği zenginlik hülyaları içinde istikbalin parlak programlarını hazırlarken yine umulmadık bir zamanda, beklenmedik bir hâdise olmuş, polisler kapıya dikilip kendisini karakola götürmüşlerdi.

Bir kaç gün de Sabriyi hapishade ziyaret etti, bu esnada Hamiyet hanım teyze il tanıştı.

Ya şu son değişiklik! Geceyi Hamiyet hanımın evinde geçirdi, ertesi sabah Şevki beyle tanıştılar; otomobil gezintileri, Boğaziçinde gazino âlemi, Beyoğlunda loş pavyon, şampanyanın patlaması... Onlardan ayrılalı henüz yarım saat bile olmamıştı.

Bu taptaze hâtıra birdenbire zihnini tırmaladı. Gözleri tekrar saate kaydı. Değirmi suratı bir az daha küskünleşmiti. Tik tak sesleri duyulmuyor, faakt âdeta dudaklarını kımıldatarak fısıldıyordu: "Oralara niçin gittin? Neden beni yalnız bıraktın? Ya kocan?...„

Başını önüne eğdi, çekingen adımlarla yürüdü, saatin yüzüne bakmadan masaya yaklaşıp arkası tel destekli, kenarları teneke çerçeveli aynayı aldı, pençereye dönüp yüzüne baktı. Benzi sararmış, göz akları kızıl halkalarla çevrilmişti. Elini alnına yapıştırdı, ateş gibi yanıyor, şakakları zonkluyor, midesi kabarıyordu. Durdukça takati kesiliyor, dizleri bükülüyordu. Bu vaziyette Sabriyi ziyarete gitmesine imkân yoktu.

Aynayı bıraktı, soyunup yatağa girdi.

Ce. Re.

(Devamı var)

ŞOFÖRÜN RÜYASI

Sokaklar isimsiz, kapılar
Numarasız olsa,
Ay sonu vaz geçse belediye haraçtan,
Paris kokulu hanım bekletmese ayazda.
Küfretmese anama
Kumardan dönen sarhoş...

Rakı paramı kesmese
Yüzde alan patron,
Bütün yollar asfalt,
Bütün müşteriler, güler yüzlü
Hoş sohbet olsa...

Bırak şimdi bunları:
Çok güzel şey bu rüya.
Hepsinden vaz geçtim:
Olsa olsa da ,şu altımdaki taksi
Benim olsa....

Mehmet BEN

Okuyucuya göre!

— Gazeteler de pek tatsızlaştı. Hürriyeti Ebediye tepesinde yeni bir vak'a olmamış!

...miş bir delilidir.
CİCERO
...ce pek asildir.
CİCERO

CİCERO

CİCERO

EMERSON

...rine tesadüf ederim.
EMERSON

EMERSON

EMERSON

...dim.
WEBSTER

...ron, şampanyanın pat-
...lardan ayrılalı henüz
...bile olmamıştı.

...e hâtıra birdenbire zih-
...dı. Gözleri tekrar saa-
...girmi suratı bir az da-
...şmiti. Tik tak sesleri
... faakt âdeta dudakla-
...datarak fısıldıyordu:
...çin gittin? Neden beni
...m? Ya kocan?...,

...ine eğdi, çekingen a-
...rüdü, saatin yüzüne
...kasaya yaklaşıp arka-
...kenarları teneke çer-
... aldı, pençereye dö-
...baktı. Benzi sarar-
...rı kızıl halkalarla çev-
...ni alnına yapıştırdı
...ıyor, şakakları zonk-
... kabarıyordu. Dur-
... kesiliyor, dizleri bü-
...u vaziyette Sabriyi zi-
...sine imkân yoktu.
...aktı, sonunup yata-

Ce. Re.

(Devamı var)

...göre!

...atsızlaştı. Hürriyeti
...k'a olmamış!

BİR JÜRİ HAKKINDA

(Yaprak) da okuduk: İnönü Armağanı şiirde Yaya Kemalı Beyatlı'nın **Hayal şehir** adlı şiirine, tiyatroda **Paydos** muharriri **Cevat Fehmi Başkut'un Küçük** Şehir adlı piyesine, musikide de Ahmet Adnan Saygun'un **Yunus Emre** oratoryosuna verilmiş. Jüri heyeti şu zatlardan kuruluymuş: Celâl Esat Arseven, Suut Kemal Yetkin, Muhsin Ertuğrul, Paul Bonatz.

Bunların içinde musiki ile uğraşan bir tek kişi yok, Celâl Esat Arseven'in bir zamanlar operet oynattığı söylenirse de, bunun musiki alanında yetkili bir kişi olmak için yeter derecede sağlam bir sebep olmadığını sanıyoruz. Demek ki, musiki armağanı Ahmet Adnan Saygun'a kendiliğinden gitmiş.

Şiirle tiyatroya gelince.. Tiyatro üzerinde konuşabilecek bir Muhsin Ertuğrul, şiir üstüne konuşması hoş görülebilecek de bir Suut Kemal Yetkin var. Bu hesaba göre tiyatro armağanını paydos yazarı Bay Cevat Başkut'a Muhsin Ertuğrul, Şiir armağanını Yahya Kemal Beyatlı'ya Suut Kemal Yetkin vermiş oluyorlar. Bir mimar olan Paul Bonatz'ın ise, ne musiki ile ne de bir Türk dili ile bir ilgisi olmadığına göre bu jürideki üyeliği biraz tuhaf oluyor.

İkinci tuhaf nokta da verilen armağanın adıdır: Özendirme Armağanı. Altmışını geçmiş olan Yahya Kemal Beyatlı, bu armağanı aldıktan sonra şiir yazmaya özenecek demek. Allah zihin açıklığı versin.

— Kocam pek ihtiyatlıdır. Her şeyin sonunu düşünür!

"Fransız karikatürü"

KISA HİKÂYE

MÖSYÖ LOLOT'UN DÜELLOSU

"Yolot,, gündelik "Şafak,, gazetesinde "Bir Parislinin gevezelikleri,, başlığı ile neşrettiği yazıyı isminin ilk harfi olan Y ile imzalamıştı. "Akşam,, gazetesine yazdığı bir başka yazıya da ikinci isminin baş harfi olan Z. yi atmıştı. O sabah Şafak gazetesinin tahrir müdürü:

— Mösyö Lolot, para hususunda hasislik etmek istemem, size ayda 90 frank vereceğim demişti.

Bundan iki akşam sonra da Akşam gazetesi tahrir müdürü ayni şeyleri söyledi.

Geçen sabah Mösyö Lolot yazı masasına oturup makaleleri hazırlarken mırıldanıyordu: "ömrümün yarısı "Şafak,, gazetesi direktörü Dupanşa'dan, yarısı da Akşam gazetesi müdürü Şupando'dan korkmakla geçiyor. Ya rakip gazetede çalıştığımı anlarlarsa... Ne tahammül edilmez bir vaziyet. Her iki tarafı da idare etmek için âdeta aptallaştım,,.... Birden elile alnına vurdu ve bağırdı:

— Mümkün... Hem çok basit bir çare..... Kalemini hokkaya batırdı, bir kâğıdın başına şunları yazdı:

Bir Parisli'nin görüşleri:

"EHLİYETSİZ BİR MUHARRİR,,

Bugün sert bir ifade tarzı kullandığım için okuyucularım bana tarizde bulunmasınlar. Bu yakınlarda türeyen bazı liyakatsız kimseler sözlerinin bir hakikat olduğuna herkesi inandırmağa çalışıyorlar. Y efendiden bahsetmek istiyorum. Bir sabah gazetesinin sütunlarında, hakikatten çok uzak, cahilâne ve bedâhatle dolu yazılarını okuyanlar bana hak vereceklerdir,.... ilh...

Yazıyı bitirince zet harfile imzaladı.., Bir başka kâğıda tereddütsüz şu başlığı koydu: Bir Parislinin gevezelikleri:

"KÜSTAH BİR BUDALA,,

Büyük Almanya imparatorluğu denince akla en evvel ikinci Giyom geldiği ve La dam O kamelayan bahsederken onu tam mânasile yaşatan büyük artistimiz Sara Bernar hatırlandığı gibi küstah bir budala deyince de meslektaşım "Z,, göz önünde canlanır. Bir akşam gazetesinin sayfalarını böyle yavan ve kıymetsiz yazılara açık bırakması ne acınacak şeydir.

II

On beş senedir tıp tahsilini tamamlamağa çalışan ünivesiteli Tomas İvonet isminde bir delikanlı Şafak gazetesinde "Parislinin gevezelikleri,, ni okuduktan sonra derin bir düşünceye daldı! "igrek, igrek, her halde muharririn ismi, igrek harfile başlıyor olacak.. Alfabe ailesinin yirmi dördüncüsü.... Tuhaf tesadüf ben de bir vakit bu gazeteye ayni imza ile yazı yazmıştım. Hakikaten pek tuhaf tesadüf...

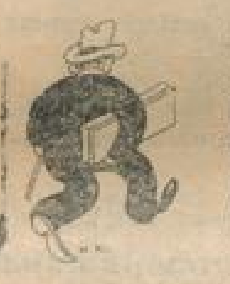

O akşam, başını sevgilisi Nişetin göğsüne dayamış ve henüz uyumuştu. İki aziz dostu Döpon ile Levi kapıyı çaldılar. Ellerinde akşam gazetesinin son nüshası vardı.

— Şunu oku dostum!..

Diye bağırdılar. Uykudan zor açılan gözlerle İvonet şu satırları okudu:

"EHLİYETSİZ BİR MUHARRİR,,

"Bugün sert bir ifade tarzı kullandığım için okuyucularım bana tarizde bulunmasınlar..... Igrek efendiden bahsetmek istiyorum,,... ilh... ilh.....

İvonet — Ah... şu... lâkin bunun benimle ne alâkası var? Geceniz hayırlı olsun dostlarım. Müsaadenizle ben uyuyacağım!

Döpon ve Levi şaşırdılar.

— Nasıl;... daha ne alâkası olsun istiyorsun. Okuduğun satırlardan bir şey anlamadın mı?.. Bu doğrudan doğruya sana hakaret... Tahammül edilir şey değil.. Bir az düşünürsen bu ağır sözleri mukalesiz bırakmazsın sanırız. Bu küstahın hesabını görmelisin.

İvonet — Evet ama... dedi... kör bir dalkavuğun medhiyesi gibi... hiddetli bir meslekdaşa mukabele Ve bir çeyrek saat kendini tahkir eden yazı sahibi lehinde esbabı muhaffife ileri sürdü. Tenkit etmenin serbest olmak lâzım geldiğini onlara kabul ettirmeğe çalıştı. Lâkin nafile... Döpon ve Levi buna katiyyen yanaşmadılar ve bağırarak:

— Hayır, hayır. Biz senin en aziz arkadaşlarınız. Bu saçma muhakeni kabul etmeyiz. Eğer onunla dövüşmezsen, en âdi bir alçak yerine konacaksın. Biz yarın Z namı müstearı altında saklanan kaba adamın kim olduğunu öğrenecek ve istesen de istemesen de senin namına düelloya davet edeceğiz.

(Sonu gelecek sayıda)

— Bizim dişi kedi için bir namzet geldi! "Fransız karikatürü"

Sebebi Var

— Allah bana neden böyle bir damat verdi bilmem ki, ne içmesini biliyor, ne oyun oynamasını.

— Daha ne istiyorsunuz, Demek melek gibi bir damadınız var, böylesi herkese nasib olmaz.

— Yok canım, anlatamadım; oyun bilmiyor mütemadiyen oynayıp kaybediyor. İçki içmesini bilmiyor, her gece muntazaman içiyor!

Dokuz Kuyruklu Kedi

İngiliz mekteplerinin ananesi; çalışmayan veya itaatsizlik eden talebenin, dayak yemesini icabettiriyor; şimdiki bakanların ve ricalin de çoğu mektep hatırasının tadını bilirler. Bu püskül şeklindeki kırbacın ismi "dokuz kuyruklu kedi,, dir.

Bir çok İngiliz terbiyecisi dayak usulünü kaldırmaya boşu boşuna çalışmışlardır.. **Fakat "Dokuz kuyruklu kedi,, hâlâ İngiliz mekteplerinde hâkimdir.**

Yalnız, bir kaç gün evvel, Notingham profesörleri, yüksek makamlardan gelen **kati bir emir tınışlardır. Emir şudur: Yaramaz** talebeyi dövecek olan profesör, dayağa başlamadan önce, 1800 e kadar sayı saymak mecburiyetindedir. 1800 ü sayıncaya kadar en aşağı yarım saat geçeceğinden... Belki o zamana kadar sinirleri yatışışırda, talebe kurtulur...

Randevu yerinde ahbaplık

— Acaba gelecekler mi, dersiniz? "Fransız karikatürü"

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

Hapishane fotoğrafçısı — Çektiğimiz mahkûmlara ait resimlerin hapishanemize reklâm olması için böyle çıkarıyoruz!

"Fransız karikatürü"

Kalite ve Çeşniyi Bozmamağa Dikkat!

Likörlerimizle cin ve konyaklarımız Avrupada rağbet görmeğe başladı. İngiltere portakal likörümüzü pek beğenmiş olacak ki 20 bin litrelik yeni bir sipariş vermiş; konyak da istiyormuş. Belçikaya da 100 fıçı cin ve konyak yolluyoruz. Likör fabrikası kurulduğu zaman lüzumsuzluğunu ileri sürenler olmuş, hattâ fabrika rağbetsizlikten dolayı stokunu tüketememiş, bir müddet kapalı kalmıştı.

Şimdi talebleri karşılamak için faaliyet halindedir. Memleket likör ve içkilerimizle bir ihracat kaynağı elde etmiş oluyor. Buna memnunuz; fakat dikkat edelim: Mallarımızın kalitesini düşürmeyelim. Düşürmedikten başka her hangi sebeple olsun çeşni değişmesine de meydan vermeyelim. İçkilerde çeşni sabit kalmalı, zerre kadar tebeddüle uğramamalıdır.

Son harpde meşhur marka bir İngiliz kolonyası, ayni kıymette eski ispirto ve esans bulamıyacağını, malın değerini kaybedeceğini düşünerek imalâtı durdurmuş ve müşterilerine harbin sonunu beklemelerini bildirmişti.

Tekel, bir de dünyanın en rağbette bir içkisi olan viskiyi de tecrübe etmelidir. Kanadaya büyük kazançlar temin eden viski imaline muvafafk olursak işimiz iştir.

Yine tavsiyemize dönelim: Aman, kalite ve çeşni bozulmasın.

MATEMATİK DERSLERİ

Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askeri öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde ve Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6 (Pendik)

HAKİKİ ASPİRİN
tozundan yapılmış
APİRİN
komprimeleri
"SAFASPİRİN"

SATILIK GÜZEL BİR ARSA

Göztepede tiren istasyonuna ve çarşıya iki dakika mesafede, Çamlıcanın tertemiz hvasasına karşı toprağı feyizli, bir villâ inşasına fevkalâde elverişli bir dönümden fazla güzel bir arsa satılıktır. Talip olanların AYDEDE'de muharrir Ertuğrul Şevket'e müracaatları. Mutavassıt kabul edilmez.

Sahibi: F. KARAY

Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş

İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul

Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi

Basıldığı yer: TAN Matbaası

ARI

Pirinç ve Hububat Unları

Her Annenin Çocuklarına Emniyetle Yedirdikleri

En Sıhhî

ÇOCUK GIDASIDIR.

HAYAL OLMUŞ HAKİKATLER

Arkadaşımız Semih Mümtazın (Hayal Olmuş Hakikatler) adlı kitabı Beyoğlu Tünel meydanındaki Tünel Kitabevi ile Saray Kitabevinde dahi satılmaktadır.

ANADOLU Anonim Türk Sigorta Şirketi

Türkiyenin En Büyük Sigorta Şirketi
Türkiye İş Bankası A. Ş. ve T. C. Ziraat Bankası Kurumu
Sermaye ve İthiyatı: 5.832.000 — T. Lirası
20 sene zarfında tediye etmiş olduğu hasar tazminatı 20 miylon Türk Lirasıdır.

YANGIN - HAYAT - NAKLIYAT - KAZA

Sigortalarınız için en müsait şartları "ANADOLU" da bulabilirsiniz.
Muamelât Merkezi: İstanbul Yeni Postahane Karşısı Kredi Han

TELEFON :		
	Müdür	20531
	Santral	24294/3/2
	Hayat kısmı	20541
	Galata Bürosu	43949

Türkiye İş Bankası A. Ş. ve T. C. Ziraat Bankası Şube ve Ajansları Şirketin Acenteleridir.

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

★★★

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

★★★

Dikkati çeken büyük ve çeşitli resimlerle 2 Büyük Cilt, 1448 sayfa, 1783 Resim, 218 Mevzu

Fiyatı 15 Liradır.
İstanbul TAN Matbaası

T. C.
ZIRAAT BANKASI
1949
Yılı İkramiye Tutarı
300.000 lira

Her Çekilişte:
25.000, 10.000, 5.000 liralık
İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel
ZIRAAT BANKASINDA
100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:
28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos
30 Aralık

En büyük kadın gazetesi
Hanımeli
Ocak 1949
Yeni senenin bütün yenilikleriyle çıkmıştır.
Bu sayıda: Faruk Nafiz Çamlıbelin
AYŞELER
adlı nefis şiiri vardır.
* * *
HANIMELİ'nin nasıl çıkarıldığını bu sayıdaki izahatiyle anlıyacaksınız

Eskilerden yeni yapmak, pratik bilgiler roman, hikâye, fıkra şaka

ÇOK RESİMLİ, ÇOK RENKLİ

40 Sayfa 50 Krş.

İstanbul TAN Matbaası